



# Библіотека ТЕРАПЕВТ

Издается с 1 октября 2014 года

№ 10 (37)  
2017  
(октябрь)

Бюллетень Научной библиотеки

Харьковского национального медицинского университета

Электронное и печатное издание



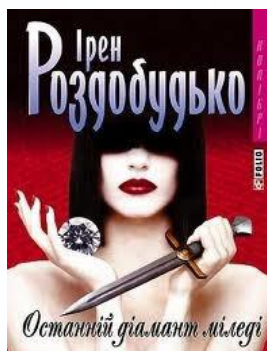
## Читайте в номере:

**Библиотечная  
сокровищница...:**  
«Спогади старого лікаря»



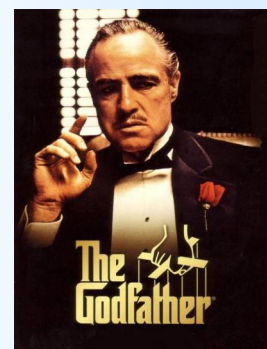
С. 2-3

**Чтение со вкусом:**  
«Міледі повертається»



С. 4

**Литературная нота:**  
«Крестный отец»



С. 6

## Содержание

	<b>Библиотечная сокровищница: по страницам редких и ценных изданий</b>
«Спогади старого лікаря»	Т. Костюкевич.....С. 2-3
	<b>Чтение со вкусом</b>
«Сто сімдесят років потому: міледі повертається»	О. Озеркіна.....С. 4
	<b>Аскорбинка для души</b>
«Вперед до пригод!»	О. Сохарь, Д. Ивашова.....С. 5
	<b>Литературная нота</b>
«Крестный отец»	О. Озеркіна.....С. 6
	<b>События</b>
«Жизнь во имя опыта и знаний» (о педагогах-медиках-)	Р. Воронина.....С. 7-8
Круглий стіл із студентством ХНМУ; «Соціальні медіа для бібліотек: середовище, ресурс, сервіс»	І Киричок.....С. 9
	<b>Хроника месяца</b>
Выставки: «Україна: козацька, вільна та нескорена часом»	Р. Вороніна.....С. 10
	<b>Фотовзгляд</b>
«Сиреневая осень»	Т. Павленко.....С. 11
	<b>Вдохновение</b>
«Для чего мы встаем по утрам?»	И. Нечипорук (3 курс).....С. 12

## События:

Круглий стіл із студентством  
ХНМУ



С. 9

## Фотовзгляд:

«Сиреневая осень»



С. 11



## СПОГАДИ СТАРОГО ЛІКАРЯ

Для допитливих: Слово «газета» походить від назви дрібної італійської монети *газетта* (італ. Gazzetta). В 16 столітті за прочитання одного щоденного публічного листка з інформацією платили одну *газетту*.

Як правило, газета висвітлює матеріали про поточні справи, сучасні події, притаманні часу друку видання. Доля газет коротка, тому не кожна книгозбірня може похвалитись колекцією раритетної періодики. В нашому фонді збереглись підшивки 57 назв медичних періодичних видань кінця 19 початку 20 століття. Це справжній скарб, який дає нам можливість слідкувати за подіями того часу зі слів сучасника. Особливо, якщо він причетний до історії медичного факультету Харківського університету та особисто знав і навчався у перших викладачів – Струве, Гана, Ванцетті, Альбрехта, Нарановича та інших. Одна справа, якщо про відомих особистостей читаєш сухі факти їх біографії та діяльності. Інша – коли ти спостерігаєш за ними у повсякденному житті очима свідка.

Я вирішила представити «Спогади старого лікаря» Д.А. Сібилева, надруковані у 1894 році на сторінках щотижневої медичної газети. Назва публікації «Воспоминания старого врача. Экзамен для поступления в Харьковский университет. Медицинский факультет и его профессора с 1838 по 1845 г. Институт казенно-коштных воспитанников».

Повість дуже цікава, з безліччю побутових дрібниць. Харків, викладачі університету, життя студентів. Мандруємо у минуле разом з нами!

### СXXXI. Воспоминанія стараго врача. Экзаменъ для поступленія въ Харьковскій университетъ. Медицинскій факультетъ и его профессора съ 1838 по 1845 г. Институтъ казенно-коштныхъ воспитанниковъ.

Д. А. Сибилева.

Въ 1838 г., кончивъ курсъ въ Новгородсѣверской гимназiи, я, съ капиталомъ въ 100 р. ассигнаціями (28 р. 28 к. с.), прiобрѣтѣннымъ мною частными уроками въ послѣдніе 2 года моего ученья въ гимназiи, отправился въ Харьковъ, чтобы поступить въ университетъ. Жизнь была въ то время, сравнительно съ теперешней, чрезвычайно дешева. Вдвоемъ съ товарищемъ (*Пекаличкимъ*) мы заплатили пароконному извозчику до Харькова (350 верстъ) 10 р. ассигнаціями. Прiѣхавъ въ городъ на 6-й день, мы наняли квартиру въ предмѣстьѣ у «Холодной горы», версты за 1½ отъ университета. За большую комнату съ прислугою, освѣщеніемъ, мытьемъ бѣлья, самоварами и обѣдъ изъ 2—3 сытныхъ и вкусныхъ блюдъ мы платили по 5 р. ассигнаціями въ мѣсяць. Всѣ съѣстные припасы, особенно домашняя птица и молоко, были въ то время въ Харьковѣ ни почемъ.

На просьбу о дозволѣнiи держать экзаменъ я получилъ разрѣшеніе. Экзамены производились въ университетскомъ торжественномъ залѣ. Залъ былъ большой, продолговатый, со сводчатымъ потолкомъ. У стѣны, противоположной входу, была кафедра. По обѣимъ сторонамъ зала, въ длину его, — колонны; по срединѣ — большой столъ для экзаменаторовъ; направо за колоннами — столы для экзаменующихся; налево у стѣны — небольшой диванъ, передъ нимъ столикъ и стулъ; здѣсь за сѣдалъ проф. *Крененбергъ*. Онъ приходилъ на каждое засѣданіе, а ихъ было три въ недѣлю, занималъ свое мѣсто на диванчикѣ, закуривалъ сигару и прочитывалъ принесенную съ собою газету; докуривъ сигару, уходилъ. Онъ чрезвычайно строго экзаменовалъ, и только сильные въ знанiи его грамматики рѣшались экзаменоваться у него. Къ числу строгихъ и черезчуръ требовательныхъ принадлежалъ и проф. *Степановъ*, экзаменовавшій изъ исторiи. Онъ снисходителенъ былъ только къ профессорскимъ пансіонерамъ и воспитанникамъ частныхъ мѣстныхъ пансіоновъ.



СТОГАДИ СТАРОГО ЛІКАРЯ

Я рѣшилъ сдать экзаменъ въ 4 засѣданія, начавъ съ предметовъ, нетребовавшихъ приготовленія, и кончить исторіей, которую слѣдовало хорошенько прочесть, имѣя въ виду строгія требованія проф. *Степанова* и адъюнкта его *Срезневскаго*. Не могу не вспомнить встрѣтившейся мнѣ при держаніи экзамена весьма неприятной случайности, кончившейся, однако-же, благополучно. Въ первое засѣданіе я выдержалъ экзаменъ изъ языковъ — латинскаго (проф. *Валичій*), французскаго (лекторъ *Плянсонъ*) и нѣмецкаго (лекторъ *Метлеркамъ*). Особенно внимательно отнесся ко мнѣ послѣдній: я бойко прочиталъ ему и правильно перевелъ изъ 30 лѣтней войны. Спросивъ, гдѣ я учился и кто былъ мой учитель, *Метлеркамъ* ломаннымъ русскимъ языкомъ, отъ котораго я чуть было не разсмѣялся, замѣтилъ, что онъ знаетъ этого учителя, что у хорошихъ учителей хорошіе и ученики, и записалъ мою фамилію въ свою памятную книжку. На второе засѣданіе я приготовился изъ русской словесности. Открывается засѣданіе. Ожидаю адъюнкта-профессора *Иноземцова*. Онъ входитъ. Я только-что выступилъ изъ за колонны, чтобы подойти къ нему, какъ ко мнѣ подошелъ ректоръ университета проф. *Павловскій*, сильно занкавшійся, и, положивъ руку на мое плечо, замычалъ: «э-э-э... вы экзаменовались изъ исторіи?» Нѣтъ, отвѣчаю. Онъ беретъ меня за руку и подводитъ къ проф. *Степанову*, сидѣвшему безъ дѣла и скучавшему. Меня обдало холодомъ. *Степановъ*, нахмурившись и смѣривъ меня съ головы до ногъ, подвинувъ ко мнѣ тарелку съ билетами... Беру и передаю ему... Онъ прочитываетъ вопросъ... Отвѣчаю минуту—двѣ... Слушаетъ молча, наклонивъ надъ столомъ голову... «Довольно». Беру другой—говорю тоже минуты двѣ. Опять «довольно». Беру третій—на этотъ вопросъ отвѣчаю минуты 4—5. «Довольно» и кивнулъ головою. Поклонившись, въ холодномъ поту, шатаюсь, иду за колонны, гдѣ встрѣчаютъ меня изумленные товарищи. «Ты какъ же это... что же ты?» накнулись они на меня. Я рассказалъ. «Да ты сказалъ бы, что на сегодня не готовился изъ исторіи... Да теперь я бы, точно, сказалъ это, а тогда—душа ушла въ пятки... «Ну, какъ же ты отвѣчалъ—хорошо, дурно?»—А не помню, какъ отвѣчалъ.—«Да что же онъ сказалъ?»—Да сказалъ — «довольно!» Успокоившись нѣсколько, я рассказалъ подробно, какъ все случилось.—«Да ты спроси, какъ записалъ, а тамъ,—если плохо,—передерживай... Въ самомъ дѣлѣ—спрошу... глядь, а *Степанова* нѣтъ уже. Какъ же узнать. «Шанъ или пропалъ», и если пропалъ, то, пожалуй, и экзаменъ нечего продолжать. Гляжу,—у входныхъ дверей зала ходитъ взадъ и впередъ *Метлеркамъ*. Я къ нему,—прошу посмотреть, что записалъ мнѣ *Степановъ*. *Метлеркамъ* спросилъ фамилію... я напомнилъ, что онъ записалъ меня у себя. Уйдя за колонны, я наблюдаю за *Метлеркамомъ*: онъ подошелъ къ столу и началъ заглядывать въ книги... вотъ онъ развернулъ и ту, въ которую записалъ меня *Степановъ*; затѣмъ заглянувъ еще въ другія, возвратился къ дверямъ и давай ходить... а я торчу за колонной и жду его. Наконецъ, онъ прямо подходит ко мнѣ и почти на ухо говоритъ: «четыре». Не можетъ быть, говорю я. «Ну, *Метлеркамъ* никогда не можетъ врать», отвѣчаетъ онъ обиженнымъ тономъ и идетъ опять ходить. Радость моя была неописуема. Изъ остальныхъ предметовъ я въ слѣдующія два засѣданія сдалъ экзамены хорошо.

Въ одно прекрасное утро былъ вывѣшенъ списокъ принятыхъ въ университетъ; въ немъ была и моя фамилія. По прошенію моему я принятъ въ 1-е отдѣленіе, по тогдашнему, философскаго факультета. Захожу къ шапочнику и покупаю студентскую фуражку, за которую плачу 50 к. ас. Ношеніе такой фуражки дозволялось и означало принятіе носившаго ее въ университетъ.



Тотчасъ-же подаю прошеніе о принятіи меня на казенное содержаніе. Немного принарядился, немного ссудилъ двумъ товарищамъ, немного увлекся театромъ, никогда до этого мною не виданнымъ... и касса моя въ короткое время значительно поубавилась. А театромъ нельзя было не увлечься: на Успенскаго ярмарку пріѣхалъ знаменитый трагикъ Мочаловъ—на него ушло нѣсколько рублей.

Въ сентябрѣ начались лекціи; и я началъ посѣщать ихъ по словесному факультету, со дня на день ожидая, что меня примутъ на казенное содержаніе. Въ 1/2 этого мѣсяца читаю объявленіе—явиться мнѣ къ инспектору студентовъ. Являюсь. Инспекторъ, отставной Рижскаго драгунскаго полка полковникъ, красавецъ и любимецъ попечителя Харьковскаго учебнаго округа графа Ю. А. Головкина, баронъ Унгернъ-Штернбергъ, любезно меня принявшій, объявилъ, что Совѣтъ университета отказалъ въ пріемѣ меня на казенное содержаніе по той причинѣ, что всѣ вакансіи замѣщены воспитанниками гимназій Харьковскаго округа; и мнѣ, воспитаннику гимназій Кіевскаго округа, нельзя будетъ попасть на казенное содержаніе по другимъ факультетамъ, кромѣ медицинскаго, въ который я былъ бы принятъ, но въ настоящее время и по этому факультету нѣтъ казенной вакансіи. Въ кабинетѣ барона находился въ это время какой-то очень невзрачный господинъ.—Г. инспекторъ, обратился онъ къ барону, на-дняхъ откроется вакансія по медицинскому факультету,—такой-то (онъ назвалъ фамилію) по болѣзни отпавляется на родину;—такъ, вотъ ихъ—онъ указалъ на меня — и можно будетъ принять... Въ такомъ случаѣ, обратился ко мнѣ баронъ, если желаете поступить на медицинскій факультетъ, подайте сейчасъ-же прошеніе, я похлопочу и Вы будете приняты. Я просилъ обдумать до завтра. Я былъ поставленъ въ затруднительное положеніе. Отецъ мой, мелкопомѣстный дворянинъ, получалъ отъ маленькаго хутора своего все необходимое для жизни, но запасныхъ денегъ никогда не имѣлъ и не могъ ничего удѣлить на мое образованіе. И теперь хранится у меня большой екатерининскій пятакъ, данный мнѣ отцемъ при отправленіи меня въ уѣздное училище; болѣе я никогда отъ отца моего ничего не получалъ. Волей-неволей пришлось поступить на медицинскій факультетъ.—Иду къ инспектору и заявляю, что я согласенъ.—Такъ подайте прошеніе, я похлопочу и Вы будете приняты въ «институтъ казенно-коштныхъ студентовъ», какъ только уѣдетъ Н.—Г. инспекторъ, — обратился къ барону находившійся опять тутъ-же невзрачный господинъ,—не позволите ли мнѣ помѣстять ихъ сегодня въ Институтъ; помѣщеніе есть и содержаніе найдется. Баронъ согласился. Этотъ благодѣтельный господинъ былъ экономъ Института; онъ пригласилъ меня въ дежурную комнату, написалъ прошеніе, которое я тотчасъ же и представилъ въ Совѣтъ. Вечеромъ судучекъ съ моими пожитками былъ доставленъ въ Институтъ, а самъ я помѣщенъ въ комнату, въ которой жили два студента 3-го курса—С. Я. Должикій и П. И. Бодневскій, нынѣ еще здравствующій. Такимъ образомъ, неожиданно, негаданно, поступилъ я на медицинскій факультетъ и на казенное содержаніе, благодаря добротѣ эконома *Данилова*; я всегда вспоминаю о немъ съ глубокою благодарностью.



Далі буде...

Тетяна Костюкевич,  
зав. відділом



## Сто сімдесят років потому: міледі повертається

Міледі Вінтер, графиня де Ла Фер, чарівна дама, оспівана великим Дюма у 1844 році – найхаризматичніший жіночий образ у творчості славетного француза. І не дивно, що ця таємнича особа змогла з'явитися багато років потому на сторінках іншої книги завдяки фантазії ще одної відомої жінки, нашої сучасниці, української письменниці Ірен Роздобудько. Її авантюрний роман «Останній діамант міледі» не розчарує шанувальників пригодницького жанру. Закрутивши клубок підступних інтриг, карколомних авантур, любовних пристрастей та бурхливих ревнощів, письменниця так само легко поводить із історичними фактами, як і її талановитий попередник.



Роздобудько І. Останній діамант міледі: авантюрний роман / І. Роздобудько. – Харків : Фоліо, 2006. – 224 с. – (Колібри).

### Уривки з твору:

... Два роки тому четверо підприємливих людей виманили в одного письменника-невдахи кілька рукописів – механізм цього обману був дуже простим, усе базувалося на довірливості та непрактичності цього нещасливця. Це справжні бестселери, які було видано під іменем іншого – вже досить відомого і знаного письменника, якого вже багато років висували на здобуття міжнародної премії. Але підстав для цього було замало. Книжка, видрукувана за кордоном і перекладена багатьма мовами, надала змогу здобути цю багатотисячну премію. А далі усе покотилося за законом снігової кулі: перевидання, кінозйомки, контракти і таке інше. Тепер навіть за жалюгідний есей він отримує по штуці баксів...

... – А що сталося з тим бідолашним, якого ви обдурили?

– Я не знаю. Ніколи ним не цікавився. Здається останнє, що я прочитав в одній газетці, – це те, що у нього зникла дружина. А сам він чи то покінчив самогубством. Чи переїхав жити в інше місто.

... Дартов швидко з'ясував, хто вона така, згадав, що колись уже бачив цю жінку. Але це вже не мало значення. Коли вона лежала беззахисна та непритомна, він переніс її до ліжка і довго вдивлявся у її обличчя. Він запалив свічку – так само, як тоді в помешканні Огюстена Флері перед портретом, і розглядав її уважно, немов реставратор, що розглядає картину, перш ніж торкнутися

пензликом до священного раритету. Так незворушно він просидів перед нею кілька годин, поки остаточний план не визрів у його мозку.

... Він увесь час умовляв себе, що робить це задля своєї безпеки, але... Він знав, що вже не зможе не бачити її. От якби у нього був ТОЙ портрет! Він не винен, що ця жінка мала необережність бути подібною до ТОЇ, єдиної, один погляд на яку діяв як найміцніший наркотик...

Він відчував до неї щось зовсім інше, більше за тілесну пристрасть. Це почуття можна було б назвати жахом, захватом, комплексом. Часом він навіть подумував про муміфікацію... Але тоді, міркував він, не збереглися б її очі, її рум'янець, її подих...

... Невже ти ще не зрозуміла – ти завжди будеш зі мною! – відказав він. – Я краще вб'ю тебе. Мені нестерпна сама думка, що ти повернешся до нього! Ти графиня де Ла Фарре!!!

... Подивіться на цей портрет – перед вами жінка на всі часи. Не знаю, що відчуваєте ви, але чоловіки божеволіли від одного її погляду. Звичайно ж, довкола неї точилися плітки, інтриги. В якусь мить, вона сама відчувала, що може вершити долі інших, навіть якщо ці інші – сановні особи. А виросла вона у суцільних злиднях. Можливо, це і стало причиною авантюри з діамантами. Графиня де Ла Фарре замовила дорогу прикрасу найвідомішим паризьким ювелірам

від імені своєї найближчої «подруги» – королеви Марії і, підкріпивши королівський підпис, надіслала їм листа. Отримавши підвіски і пообіцявши, що Марія незабаром розрахується за роботу, вона втекла до Англії. Щоправда королева послала туди кількох своїх вірних слуг, але... усі вони підпали під чари цієї жінки і по черзі добивалися її руки. Вона відмовила. І тоді всі четверо стали її запеклими ворогами, від яких вона мала тікати сюди, під захист імператора Олександра. Але і він не встояв перед нею і, також діставши відкоша, вирішив здати її французькому правосудддю. Тоді, переслідуючи усіма, вона таємно придбала цей будинок, який перетворила на перевалочний пункт контрабандистів. Усі роки вона жила на гроші, які отримувала від продажу діамантів. Хтозна, де ці камінці тепер – їх розвезли по світах. До самої старості ця дивовижна жінка їздила верхом, померла від того, що впала з коня...



Валентина Серпухова,  
зав. відділом  
Ольга Озеркіна,  
зав. сектором

# Читати не вредно — вредно не читати!

## Вперед до пригод!

Рубрику ведуть Ольга Сохар, бібліограф 1 кат., Дар'я Івашова, бібліотекар 2 кат.

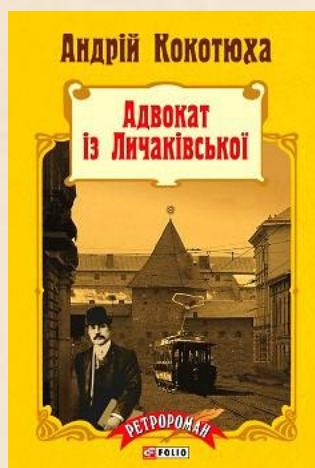


Цей випуск присвячуємо молодому плодовитому автору, твори якого є лідером продаж в Україні. Сам Андрій Кокотюха вважає, що історико-пригодницька література сьогодні – це тренд. «І якщо ти – професійний письменник, то просто зобов'язаний бути в цьому тренді». Власне А. Кокотюха вже давно «в тренді». Його перше оповідання опубліковане ще у 1987-му, а сьогодні у нього видано 39 книг! У нас з'явилися декілька видань цього письменника з особистим автографом та побажаннями саме читачам Наукової бібліотеки ХНМУ. Запрошуємо ознайомитись!

**Андрій Кокотюха**

«Адвокат із Личаківської»

**Кокотюха А. Адвокат із Личаківсько / А. Кокотюха. - Харків : Фоліо, 2017. - 288 с. - (Ретророман)**



**Андрій Кокотюха**

«Коханка з площі Ринок»

**Кокотюха А. Коханка з площі Ринок / А. Кокотюха. - Харків : Фоліо, 2016. - 288 с. - (Ретророман)**



**Андрій Кокотюха**

«Повний місяць»

**Кокотюха А. Повний місяць : роман / А. Кокотюха. - 2-ге вид. - Ки в : Нора-Друк, 2015. - 368 с. - (Морок)**



Дії цієї книги переносять читача на початок ХХ століття, а саме у 1908 рік. Розповідь про молодого киянина Кліма Кошового, який дивом вирвався з тюрми й тікає від переслідувань царської влади до Львова. Але й тут його заарештовує поліція. І де? Біля трупа відомого адвоката Євгена Сойки. Покійний мав у місті сумнівних друзів та могутніх ворогів. Самогубство чи вбивство? Пошуки істини водять Кошового темними лабіринтами львівських вулиць: на шляху зухвалі батяри, міські кримінальні «королі» та російські терористи-бомбісти. А ще поліцейський комісар Марек Віхура, в якого Клим постійно «плутається» під ногами. Правда приголомшить Кошового та його нового відданого друга Йозефа Шацького, й назавжди змінить долю загадкової красуні Магди Богданович...

Книга про події, які розгортаються у Львові 1914 року. Місто окуповано російськими військами. Звичний ритм людей змінюється. Вони голодують, живуть у холодних помешканнях. На вулицях постійно відбуваються арешти. Мешканці шоковані, але намагаються бодай якось вижити. Винятком не став і головний герой – адвокат Клим Кошовий. Його кидають до в'язниці за «зраду» Російської імперії. У Кошового з'являється шанс вийти на свободу. Разом із напарником Йозефом Шацьким вони, ризикуючи власними життями, крок за кроком наближаються до загадкового вбивці із площі Ринок. Але ситуація змінюється з вбивством коханки офіцера генерального штабу. Адвокат був останнім, хто навідувався у її квартиру на площі Ринок.

А коханців у цієї жіночки було достатньо і у кожного був мотив до вбивства.

Детективний трилер, виконаний у популярному стилі ретро-роману, що захоплює з перших сторінок. А фінал обіцяє несподіванки, яких не чекав, як зізнався сам автор. Осінь 1944 року. Поділля. Лінія фронту вже далеко, але спокою в тилу немає. У селищі Сатанів страх перед гестапо змінився боязню каральних операцій НКВС, мало того, округу тероризують озброєні до зубів банди кримінальників та дезертирів, але й це ще не все: кілька місяців на узліссі знаходять тіла людей, загризених дикими тваринами. Люди кажуть, завівся в тутешньому лісі вовкулака. Розгадати таємницю сатанівського лісу береться бойовий офіцер, фронтовик Андрій Левченко. Разом із ним у небезпечній грі — Ігор Вовк, який утік із сталінського концтабору, жорстокий капітан НКВД Віктор Сомов, ватажок дезертирів Жора Теплий та повстанський сотник на псевдо Грім. Долі сплелися в тугий вузол, кожен має свій секрет. Кому вдасться вистояти у двобої з перевертнем?

Все книги, представленні в рубриці, ви завжди можете прочесть, взяв їх в нашій бібліотеці на абонементі художественної літератури (корпус Б).





## Роман Марио Пьюзо «Крестный отец»

Рубрику ведет Ольга Озеркина, зав. сектором

1969 год ознаменовался ярким событием в американской и мировой литературе. На прилавках книжных магазинов появилась книга-событие, оказавшая огромное влияние не только на литературную жизнь Соединенных Штатов, но и на развитие мирового кинематографа.

Автор семейного эпоса «Крестный отец», американский писатель итальянского происхождения Марио Пьюзо возлагал на свое детище большие надежды. Многодетная семья писателя остро нуждалась в средствах, и чтобы ее прокормить, писатель был вынужден продать свои права на экранизацию книги всего за десять тысяч долларов за два года до публикации самого произведения.

Трудно представить себе, что автор «Крестного отца» симпатизировал образу жизни представителей темного бизнеса, ведь неспроста же эпиграфом к драме о суровых буднях нью-йоркской мафии он сделал слова Оноре де Бальзака «За всяким большим состоянием кроется преступление». Но что же тогда заставило М. Пьюзо, вопреки всему, наделить своих героев такими привлекательными качествами, что многие читатели, не задумываясь, начинают сопереживать обаятельным персонажам?

Вот перед нами дон Вито Корлеоне, матерый главарь мафиозной группировки, расчетливый бизнесмен, лишенный сантиментов и беспощадный с врагами. Но, по словам его младшего сына Майкла,

он к тому же «хороший отец, преданный муж и верный друг всем, кто считает его своим другом». В решении всех разногласий со своими противниками крестный отец предпочитает взаимовыгодный договор. Дон Корлеоне любил говорить, что «один адвокат с портфелем способен сделать больше, чем сотня боевиков в масках и с пистолетами».

Любимый сын Дона, Майкл, получивший хорошее образование и прошедший войну молодой человек, прекрасно осознает антиобщественную природу мафии, «он понимал, что если и в Америке ситуация останется неизменной, мафия подточит общество изнутри, уничтожит страну, как убивает человеческий организм злокачественная раковая опухоль». Сознательно выбрав честную дорогу в жизни, он видит себя учителем, врачом, наконец, политиком, но никак не может представить себе, что в один злосчастный день ему придется заменить своего отца на посту главы мафиозной семьи, одной из многих ей подобных в послевоенной Америке.

Взаимоотношения между различными группировками-семьями настолько напряжены, что автор романа сравнивает их с военными действиями. Многие участники кровавых событий в романе действуют как бы вопреки своей воле, вынужденно подчиняясь неписаным законам преступного мира. Мира, в котором женщины и их дети ежеминутно рискуют потерять своих кормильцев, а мужчины лгут близким,

чтобы уберечь их покой от нависающей катастрофы. Здесь так много значения придается семейным ценностям, и так мало встречается счастливых семей, вдова здесь – самый распространенный статус для женщины.

Крестный отец и его команда чем-то напоминают героев легенд о приключениях Робин Гуда, но и в чем-то существенном недотягивают до образа благородного разбойника. Слишком уж много заботы о личном обогащении, слишком мало интереса к насущным проблемам тех, кто остается за пределами Семьи. Эти люди, в основном сицилийцы по происхождению, создали своеобразное государство в государстве, не признающего законов внешнего мира, зачастую покупая их вершителей по сходной цене.

Ловкие, сообразительные ребята с быстрой реакцией, чувствующие себя как рыба в воде в самой неожиданной ситуации – таковы типичные гангстеры. Марио Пьюзо постепенно подводит читателя к мысли о том, сколько по-настоящему незаурядных людей, будучи отринутыми обществом, вступают на этот скользкий путь. Отчаявшись найти для своих способностей более достойное применение, они без сожалений соглашаются на судьбу мафиози.

Таковыми были все, кто составил костяк Семьи, таким был и сам ее основатель – дон Вито Корлеоне, Крестный отец.

### Уильям Френсис Форд Коппола «Крестный отец»



Руководство кинокомпании «Paramout Pictures», правообладателя на экранизацию романа М. Пьюзо «Крестный отец», не слишком торопилось приступать к съемкам фильма. Проект был отложен на неопределенное время по причине малоизвестности автора и лишь неожиданный успех романа стал толчком для начала съемок.

Несмотря на то, что для работы над фильмом приглашалось несколько именитых режиссеров, в итоге эта честь выпала тридцатидвухлетнему режиссеру итальянского происхождения Френсису Форду Копполе, обеспечив ему впоследствии славу мастера острозаженного жанра. По замыслу главного продюсера фильма, в съемочную группу было привлечено немало специалистов с итальянскими корнями (в киносъемках участвовали даже настоящие гангстеры). Участие итальянцев обеспечило фильму достоверность, придало ему характерный привкус родины спагетти. Это не помешало Копполе пригласить на главную роль в фильме Марлона Брандо, немца по происхождению. Сорокавосемилетнего Марлона Брандо для соответствия образу пришлось состарить на двадцать лет. Для того, чтобы сделать незаметным сложный грим на лице актера, почти все крупные планы с его участием снимали с помощью верхнего освещения, поэтому глаза крестного отца почти всегда находятся в тени, что придает ему весьма свирепый вид.

Что касается операторской работы в фильме – то это вообще революционный прорыв в кинематографии. Дело в том, что до «Крестного отца» фильмы было принято снимать с использованием яркого освещения, что объяснялось популярностью кинопросмотров под открытым небом, т.н. автокинопоказов. Ведущий оператор фильма Гордон Уиллис, прозванный впоследствии «князем тьмы», стремился четко следовать философской концепции произведения, основная идея которого – борьба светлого и темного начал в человеке. Уиллису пришла мысль использовать для съемок слабоосвещенные помещения, чтобы фигуры и лица героев как бы выступали из мрака и снова погружались в него.

Картина прославилась тогда еще только начинающего свой путь в кино тридцатидвухлетнего Аль Пачино. За лучшее исполнение роли второго плана актер был номинирован на «Оскар», но отказался от награды по принципиальным соображениям. После «Крестного отца» окончательно утвердилось «гангстерское» амплу артиста.

Среди критиков «Крестного отца» были те, кто обвинял Копполу в создании привлекательного образа мафии, и даже те, кто считал, что кинокартина способна побудить неокрепшие умы к занятию преступным ремеслом. Но все, кто просмотрел фильм с вдумчивым интересом, а не ради легкого времяпрепровождения, могли убедиться, что режиссер в своей работе ставил другие задачи: исследовать мафиозную структуру как социальное явление, выявить механизмы привлечения новых членов в организацию и показать, как мафия разрушает государство изнутри. И Копполе это прекрасно удалось.

В 1973 году картина «Крестный отец» получила три премии «Оскар» как лучший фильм года, за лучший сценарий и за лучшую актерскую работу (М. Брандо), а также еще девятнадцать высоких наград, собрала при бюджете в 6 миллионов долларов 268 с половиной миллионов при прокате по всему миру. «Крестный отец» был признан величайшим гангстерским фильмом Американским институтом киноискусства и занял второе место в списке лучших за всю историю американского кинематографа.

### Музыка Нино Роты к кинофильму «Крестный отец»

Большой удачей для создателей «Крестного отца» стало участие в кинопроекте выдающегося итальянского кинокомпозитора Нино Роты. Являясь рекордсменом в области написания музыки для кинофильмов (порядка 170 киноработ), Нино Рота за свою творческую жизнь успел поработать с многими талантливыми итальянскими кинорежиссерами: Лукино Висконти, Ренато Кастеллани, Франко Дзеффирелли, Эдуардо де Филиппо, Федерико Феллини и многими другими. Уникальность Нино Роты заключается в том, что он единственный, кому посредством музыкальных средств удалось воплотить итальянский национальный характер и одновременно создать нечто настолько человеческое, что его произведения узнаваемы и любимы во всех уголках земли. Некоторые музыковеды, отдавая дань мастерству и высокому гуманистическому началу произведений композитора, ставят Нино Роту вровень с Моцартом. Его музыка не стареет, приобретая с годами новые оттенки и ноты, как итальянское вино хорошей выдержки. Композитору легко удавалось все: комедийная, величественно-эпическая музыка, лирические мелодии. Неудивительно, что именно к нему обратился Френсис Форд Коппола для создания музыкального оформления киносаги об итальянском семейном клане.

Основным музыкальным мотивом в фильме стала тема любви, обыгрываемая на все лады в процессе кинодействия. Легкая, проникнутая ностальгической грустью, она мгновенно завораживает слушателя, создавая резкий контраст между жесткой динамикой разворачивающихся в фильме событий и линией взаимоотношений героев.

Песенный вариант мелодии – композиция «Speak Softly Love» («Говори нежно о любви») в исполнении популярного американского тенора Энди Уильямса была номинирована на премию «Оскар» за лучшую музыку к фильму в 1973. Но перед церемонией награждения случился конфуз: оказалось, эта очень узнаваемая композиция Нино Роты уже прозвучала ранее в кинокомедии Эдуардо де Филиппо «Fortunella», правда в совсем другой манере: подвижно и отрывисто. Поэтому заслуженного «Оскара» песня получила лишь в следующем году. Но самую высокую награду она обрела, конечно же, в сердцах благодарных слушателей. Навсегда.

#### Использованные источники:

1. Пьюзо М. Крестный отец: роман / М. Пьюзо. – Красноярск: Красноярское книжное издательство, 1991. – 364 с.
2. Марио Пьюзо [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.mariopuzo.ru/content/view/full/410/>
3. Молчанова М. «Крестный отец» Френсиса Форда Копполы. Эпическая драма, ставшая легендой мирового кинематографа [Электронный ресурс] / М. Молчанова // Частный корреспондент. – 31.07.2017. – [http://www.chaskor.ru/article/krestnyj\\_otets\\_frensisa\\_forda\\_koppoly\\_42274](http://www.chaskor.ru/article/krestnyj_otets_frensisa_forda_koppoly_42274)
4. Орлов П. Как это снято: «Крестный отец» [Электронный ресурс] / П. Орлов. – Режим доступа: <https://vkinoaudio.ru/article/article10565-kak-eto-snyato-krestnij-otec>
5. 15 малоизвестных фактов об эпичной криминальной драме «Крестный отец» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://bigpicture.ru/?p=752075>
6. Соболевская О. Крестный отец киномузыки Нино Роты [Электронный ресурс] / О. Соболевская. – Режим доступа: <https://ria.ru/analitics/20111202/504822867.html>
7. Speak Softly Love. Тема любви из фильма «Крестный отец» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: [http://music-facts.ru/song/Pesni\\_iz\\_filmov/Speak\\_Softly\\_Love/](http://music-facts.ru/song/Pesni_iz_filmov/Speak_Softly_Love/)



Прослушать композицию «Speak Softly Love» в исполнении Энди Уильямса: [http://music-facts.ru/song/Pesni\\_iz\\_filmov/Speak\\_Softly\\_Love/](http://music-facts.ru/song/Pesni_iz_filmov/Speak_Softly_Love/)



Жизнь во имя опыта и знаний  
(о педагогах-медиках)

Когда человек выбирает для себя путь преподавания, то ему следует отдать дань уважения и посочувствовать, так как путь этот далеко не легкий... А что тогда говорить о тех, кому посчастливилось сочетать в себе две грани – преподавателя и медика? Да он просто гений! Так как найти сферу деятельности еще сложнее просто невозможно. Педагогика и медицина имеют достаточно продолжительную историю своего развития и становления. Берут участие в таком процессе многие, но стать именитыми мастерами получается у единиц. И даже не успех и признание их привлекают, а возможность передать свой опыт и знания следующим поколениям для продолжения дела всей жизни. Такого медика можно назвать Учителем с большой буквы! Истории известны подобные личности, а именно: когда тандем «учитель-ученик» смогли привнести свой вклад в медицинскую практику и закрепить свое имя на пьедестале истории медицины на века.

В XVIII ст. во Франции бытовало мнение об отсталости медицины, требовалось ее обновление. Конечно, подобные кардинальные изменения не были возможны без просвещенного человека с новаторскими подходами и взглядами в данной области. Им стал основоположник медицины внутренних болезней Жан Николас Корвизар-Десмарет. Достижений на медицинском поприще у него множество: один из создателей семиотики, он ввел в широкое использование в медицинскую практику метод перкуссии, исследовал вопрос патологии сердца и сосудов. Не забывая о важности продвижения научно-медицинского знания, профессор Корвизар основал «Общество медицинского взаимобучения» – для обмена практическими наблюдениями среди парижских врачей; его целью было внедрение точного знания в медицинскую практику на основе



Ж.Н. Корвизар



Ф.И. Иноземцев

систематического клинко-анатомического сопоставления. Начиная с 1757 г. Жан Николас читает курс лекций по внутренней медицине в стенах больницы Шаритэ. И именно в этих стенах на протяжении 20 лет функционировала его клиническая школа, насчитывающая более 300 учеников. Один из самых выдающихся – терапевт Жан Батист Буйо, тема его докторской работы «О диагностике аневризмы аорты». Благодаря его клиническим исследованиям в вопросах ревматизма и поражения сердца стало возможным обоснование и введение в практическую медицину термина «ревматизм сердца». Еще в числе выдающихся воспитанников Ж.Н. Корвизара были военврач и хирург Гийем Дюпюитрен и изобретатель стетоскопа Рене Лаэннек. Так ученики продолжили дело своего учителя...

Счастлив тот человек, который на своем жизненном пути встретит настоящего Учителя, помогающего получить знания и развиваться. А вот известному хирургу Николаю Васильевичу Склифосовскому выпала удача встретить и получить крупнейший опыт у двух выдающихся мастеров хирургии на все времена – Ф.И. Иноземцева во время обучения в Московском университете, и у его постоянного оппонента Н.И. Пирогова. Именно по рекомендации последнего Н. Склифосовский в 1870 г. получает приглашение работать на кафедре хирургии Киевского университета, продолжая развивать анатомо-физиологические направления мысли Николая Ивановича в хирургии.



Н.И. Склифосовский

Свой педагогический путь хирург продолжил уже в стенах Московского университета на должности декана, передавая опыт наставников и свой личный следующему поколению медиков.

Многим знакомо имя З. Фрейда как отца психоанализа, и это благодаря его ученику, сподвижнику и биографу Эрнесту Джонсу. Так сложилось, что его медицинская практика в нескольких больницах Лондона не была удачной – его методы и взгляды лечения больных и психологической природы их заболеваний были восприняты как абсурдные или же аморальными. Поэтому Джонс с удовольствием принял предложение профессора психиатрии из Торонто приступить к работе в его новой организованной психиатрической клинике.

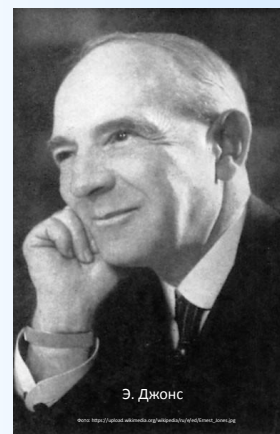
## МЫСЛЬ В ПОДАРОК

*«Кто в учениках не бывал,  
тот учителем не будет»*

Бозций

Для досконального изучения проблемных вопросов психиатрии Э. Джонс прошел 6-месячную подготовку в одном из госпиталей Швейцарии под руководством О. Блейлера. Там он «заразился» психоанализом, а прочтение «Толкования сновидений» стало судьбоносным для определения дальнейшего направления его практики на всю оставшуюся жизнь – медицинская психология. З. Фрейд и Э. Джонс неоднократно встречались на психоаналитических конгрессах, так сложилось их плодотворное многолетнее сотрудничество. Опасаясь за жизнь своего коллеги и наставника в период Второй мировой войны, Джонс обивал пороги британских учреждений для получения визы многочисленной семье Фрейда и медперсонала. Именно это спасло жизнь великому ученому от расправы нацистами. Этот творческий тандем дал возможность Джонсу досконально изучить все аспекты научной мысли З. Фрейда, которые и стали основой для написания

3-томной биографии «Зигмунд Фрейд: жизнь и творения». Эта работа содержит полнейший анализ научной, педагогической и практической деятельности основателя психоанализа, и даже на сегодняшний момент остается самым авторитетным источником жизнеописания Фрейда, равных которой так и не сумели создать в дальнейшем. Бытует мнение, что педагогами не становятся, это скорее стиль жизни и мышления. Может быть и так, но один факт остается бесспорным: настоящий педагог не ограничивается только предоставлением необходимого минимума знаний, он наставляет и направляет, открывает многие тайны на научном и практическом поприще. Именно обучение премудростям медицинской практики раскрывает всю полноту ответственности педагогического наставничества, это наглядно иллюстрирует продолжительная история медицины на примере выдающихся врачей-педагогов своего времени.



Регина Воронина,  
библиотекарь 2 кат.

## Кладезь книжной мудрости

*«Любовь учителя к своему делу – необходимое условие успешности обучения... Если учитель имеет только любовь к делу, он будет хороший учитель. Если учитель имеет только любовь к ученику, как отец, мать, он будет лучше того учителя, который прочел все книги, но не имеет любви ни к делу, ни к ученикам. Если учитель соединяет в себе любовь к делу и к ученикам – он совершенный учитель».*

Гусев Н. Н. Педагогические высказывания Л. Н. Толстого [Электронный ресурс] / собр. Н. Н. Гусев; с предисл. А. П. Пинкевича. — Москва : Работник просвещения, 1928. — 106 с. — [С. 47-48]. — Режим доступа : [http://elib.gnpbu.ru/text/gusev\\_tolstoy\\_1928/go,48;fs,0/](http://elib.gnpbu.ru/text/gusev_tolstoy_1928/go,48;fs,0/)



## КРУГЛИЙ СТІЛ ІЗ СТУДЕНТСТВОМ ХНМУ

25 жовтня 2017 року в ХНМУ пройшов черговий круглий стіл «Бібліотека і студентство: діалоги», ініційований Науковою бібліотекою з метою вирішення різноманітних питань, які хвилюють студентів університету, підтримки конструктивних діалогів, налагодження взаємодії з молоддю. Захід зібрав понад 100 учасників.

Керівництво бібліотеки на чолі з директором Іриною Киричок та завідувачі відділів відповідали на безліч запитань, більшість яких стосувалася в першу чергу інформаційного забезпечення освітнього процесу. Студенти давали слухні поради щодо покращення роботи бібліотеки, і це обов'язково буде враховано її керівництвом, відмічали цікаві напрями, напрацьовані бібліотекою, пропонували нові формати взаємодії та допомоги університетській книгозбірні.

Велика подяка всім учасникам круглого столу, особисто організаторам – членам Студентської ради Віктору Шапошнику та Ксенії Мунгієвій.

Такі зустрічі надають нам можливість подивитися на роботу бібліотеки очима студентів і разом обирати подальші шляхи розвитку.

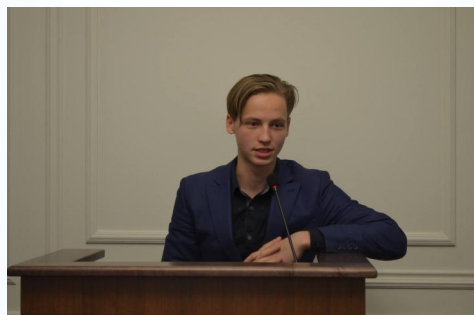


## СОЦІАЛЬНІ МЕДІА ДЛЯ БІБЛІОТЕК: СЕРЕДОВИЩЕ, РЕСУРС, СЕРВІС

31 жовтня 2017 року Наукова бібліотека ХНМУ провела круглий стіл «Соціальні медіа для бібліотек: середовище, ресурс, сервіс». 72 представники бібліотек різних систем і відомств, студентів ХДАК і ХНМУ зареєструвалися як учасники заходу.

Було подано 17 доповідей, у яких розглянуто різні питання – присутність бібліотек та представництво їх спільнот у соціальних медіа, визначення «золотої формули» контенту та дотримання правил нетикету, використання соціальних медіа для популяризації власних сервісів, залучення користувачів та професійного розвитку бібліотекаря тощо.

Ми почули цікаві запитання та слухні зауваження щодо формату присутності бібліотек у соцмережах, визначення кадрових питань щодо забезпечення роботи сторінок бібліотек, функціональні навантаження персоналу бібліотеки та інше. Тема заходу актуальна сьогодні та потребує постійної уваги з боку бібліотечної спільноти.



Матеріали круглого столу і презентації доступні у Репозитарії ХНМУ за посиланням: <http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/17617>

Ірина Киричок,  
директор



## УКРАЇНА: КОЗАЦЬКА, ВІЛЬНА ТА НЕСКОРЕНА ЧАСОМ!

Через десятиліття та віки українці не раз виборювали право на можливість вільно жити на теренах власної держави, мріючи про її незалежність та суверенітет. Історичні події наочно ілюструють нам цей тяжкий процес, який коштував багатьох життів. Головна мета сьогодні – не забути про ці події та вшанувати пам'ять тих, хто поклав життя для досягнення свободи української спільноти. Цього місяця в читальному залі гуманітарної підготовки та самостійної роботи було підготовлено ряд виставок, присвячених українському козацтву, періоду Другої світової війни та сучасності.

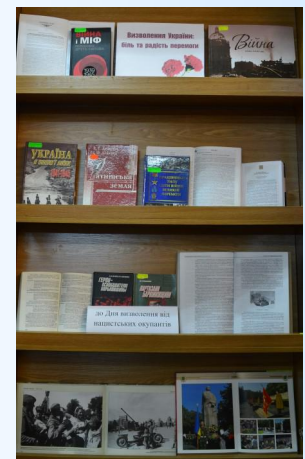
Козацтво для українського народу є символом захисту і духу нескореності, саме козаки були завжди першими на посту оборони рідного краю. Історична спадщина зачаровує! Особливу увагу слід звернути на дивовижну 3-х томну працю Д.І. Яворницького «Історія запорізьких козаків», в ній дослідник систематизує вже відомі історичні факти про мужніх лицарів українського степу. Додатком до вищезгаданого джерела є «Збірник козацьких літописів» та монографія «Гетьмани України», в яких ширше і конкретніше окреслено тернистий шлях війська Запорізького у воєнних діях та на прикладах уривків біографії видатних постатей того часу. З цими та іншими джерелами ви можете ознайомитись в рамках виставки «Україна козацька: п'ять віків історії» до Дня українського козацтва.



Продовжуючи тему захисників нашої держави, слід згадати про героїв нашого минулого і теперішнього за часів національно-визвольного руху, громадянських заворушень, Першої і Другої світових війн та останніх неспокійних подій на Сході України. Саме відвага оборонців кордонів за будь-яких часів дає українцям надію на світле майбутнє. Починаючи з 14 жовтня 2016 р. відзначається День захисників України на знак пам'яті про їх самовідданість. З нагоди цієї дати підготовлено виставку «Віхи мужності захисників України».



Хвиля нацизму та його воєнна кампанія у ХХ столітті стала жахливим періодом світової історії, що зруйнувала вщент велику кількість чудових міст, пам'яток мистецтва та архітектури і коштувала мільйонів людських життів. Останні бойові дії, що знаменували визволення Європи від окупаційного режиму нацистської Німеччини, проходили саме на території сучасної України, тому для української спільноти День визволення України від нацистських окупантів (28 жовтня) є особливо важливий як нагадування про численні втрати. На знак вшанування цієї дати підготовлено виставку «Визволення України: біль та радість перемоги».



Вороніна Регіна,  
бібліотекар 2 кат.

## Неврологія раннього дитячого віку

Органічні ураження центральної нервової системи дітей раннього віку становлять велику медико-соціальну проблему не тільки в Україні, а й в світі. Високий рівень дитячої інвалідизації обґрунтовує гостру необхідність пошуку високоефективних діагностичних, лікувально-реабілітаційних та профілактичних методик.

Книжково-ілюстративна виставка «Неврологія раннього дитячого віку» демонструє матеріали про сучасні методи діагностики, патогенетичного лікування та профілактики невро-логічних захворювань у дітей.

Запрошуємо до Наукової бібліотеки  
ознайомитись з першоджерелами.  
(проспект Науки, 4, корпус Б)



Лариса Скрипченко,  
провідний редактор



## СИРЕНЕВАЯ ОСЕНЬ

Мы привыкли считать, что особенное, интересное находится где-то, а оказывается, оно рядом... Например, в соседнем дворе.

Осень... Теплая, солнечная, нежная, но в то же время пестрая, буйная. Сочные краски листьев вокруг: красные, желтые, сиреневые, лимонные, канареечные, шафранные. Жаль, что недолго мы можем созерцать эту красоту, наслаждаться этим чудом...

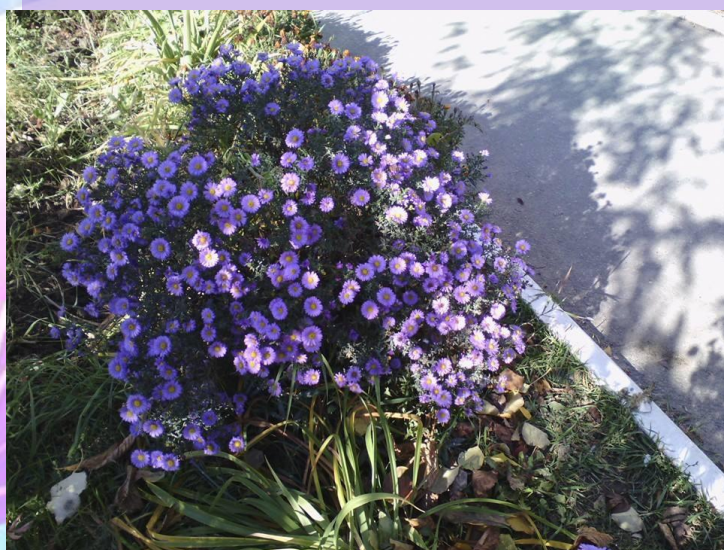
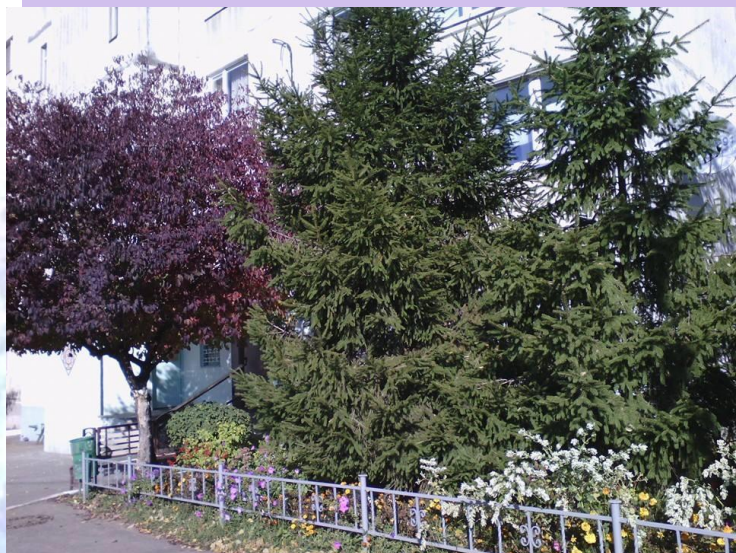


Фото:  
Татьяна Павленко,  
зам. директора



## ДЛЯ ЧЕГО МЫ ВСТАЁМ ПО УТРАМ?

Для чего мы встаём по утрам?  
 У каждого своя причина, скажу я вам.  
 Кто-то просыпается с мыслями о цели своей,  
 Над достижением которой он работает каждый день.  
 Кого-то заставляет открывать глаза его предназначение –  
 Своей главной миссии служение.  
 Следующие думают о том, что они нужны кому-то,  
 Ведь без них в чей-то жизни станет тускло.  
 У некоторых в голове улыбка близкого человека и утром, и днем —  
 И они хотят поскорее увидеть её вновь.  
 А у кого-то в планах встреча с друзьями или половиной второй,  
 Чтобы зарядиться от общения позитивом и теплом.  
 А, может, помочь кому-то – главная задача дня!  
 Когда делаешь добро – позитивные эмоции переполняют всегда!

Для каждого идеальный день – свой.  
 Он является нашей жизни новой главой.  
 Давайте же каждым мгновением наслаждаться  
 И ежедневно с счастливой улыбкой просыпаться!

Ирина Нечипорук, 3 курс,  
 1 мед, 15 группа

### ЗАПРОШУЄМО ОЗНАЙОМИТИСЬ З ВИСТАВКАМИ:

**«Літописець Слобожанської землі»**  
 (160 років від дня народження Д. І. Багалія, ученого, історика,  
 громадського діяча) – **07.11.17**

**«Мова – найцінніше надбання віків»**  
 (до Дня української писемності та мови) – **09.11.17**

**«Шляхом гідності та свободи»**  
 (до Дня Гідності та Свободи) – **21.11.17**

**«Трагічна сторінка української історії»**  
 (до Дня пам'яті жертв голодоморів) – **25.11.17**

Місце експозиції: Читальний зал гуманітарної підготовки та самостійної роботи  
 Наукової бібліотеки (проспект Науки 4, корпус Б)

**«Пишу не заради слави»**  
 (350 років від дня народження англійського письменника Д. Свіфта) – **30.11.17**  
**«Аліментарно-залежні захворювання» – грудень 2017**

Місце експозиції: Читальний зал Наукової бібліотеки (проспект Науки 4, корпус Б)

*Поздравляем  
 сотрудников библиотеки  
 в октябре!*

*в ДЕНЬ РОЖДЕННЯ!*

*Гузенко Марину!*

*Озеркину Ольгу!*

*Тесленко Екатерину!*

*Скрипченко Ларису!*



#### Контакты:

г. Харьков,  
 пр. Науки, 4  
 тел. (057)7077289  
 e-mail: biblio-t@ukr.net

#### Ред. коллегия:

Киричок И.В. (гл. ред.),  
 Русанова О.А. (отв. ред.),  
 Тесленко Е.Н.  
 Гаевая Н.Д.

